

Analysens mål

Analysen har som mål at vise veje og angive afledte virkninger ved reduktion af den samlede lønsum til lærerlønninger på kommunens almenskoler.

1. Udmøntning af reduktion i den samlede lønsum

Kommunalbestyrelsen har bevillingsmyndigheden i kommunen, og af folkeskoleloven fremgår det, at byrådet fastsætter bevillinger til skolevæsenet og økonomiske rammer for de enkelte skoler. Byrådet fastsætter selv bevillingsniveau og detaljeringsgrad i skolens budget, og – fremgår det af kommentarer til loven – det er hensigten, at fremme økonomisk og pædagogisk selvforvaltning på skolerne.

Det fremgår af skolestyrelsesvedtægten for Greve Kommune, at de økonomiske rammer for skolerne fastlægges af Byrådet og at skolelederen fremlægger et detaljeret budget til skolebestyrelsens godkendelse. Skolens leder har således den administrative og pædagogiske ledelse af skolen og er ansvarlig for skolens virksomhed inden for de rammer, der udstikkes af skolebestyrelse og byrådet.

Det er således skolens leder i samarbejde med skolebestyrelsen, der omsætter reduktioner i budgetter – i det omfang, at disse bliver vedtaget – til konkrete reduktioner af arbejdsopgaver på skolen.

Reduktion i budgetter realiseres ved reduktion af lærerpersonalet. Hermed fjernes 25,25 ugentlige lektioners undervisning pr. fuldtidslærerstilling. Reduktioner kan således ske ved, at der reduceres i den udbudte undervisning (se afsnit 6). Reduktioner kan også ske ved, at den undervisning, der er blevet fjernet ved reduktion i lærerpersonalet, fordeles blandt de tilbageværende lærere. For at kunne opnå en sådan fordeling, skal der reduceres i lærernes øvrige arbejde (se afsnit 8).

Den konkrete reduktion kan ske som en kombination af de to beskrevne veje:

- Reduktion af den udbudte undervisning
- Reduktion af lærernes øvrige arbejde med henblik på at kunne fordele den undervisning, der blev fjernet.

TABEL 1

Provenu pr. år	Provenu, gennemsnitsskole	Antal lærerstillinger	Årlig antal uv-timer pr. lærer ved fuld indvinding af undervisning	Antal lærerstillinger - alle skoler
2 mio. kr.	222.000	0,40	766	3,6
4 mio. kr.	444.000	0,79	774	7,1
6 mio. kr.	667.000	1,19	781	10,7

TABEL 1 viser, hvor mange lærerstillinger, der skal afvikles for at nå de angivne reduktioner pr. gennemsnitsskole (kolonne 3) og på alle skoler tilsammen (sidste kolonne).

TABEL 1 viser også, hvor meget lærernes gennemsnitlige antal årlige undervisningstimer skal stige til fra de nuværende 758, hvis de angivne besparelsesmål(/Provenu) bliver nået, uden at der reduceres i udbuddet af undervisning (kolonne 4). Dette opnås ved at øge antal undervisningstimer/forberedelse og reducere antal timer til øvrigt arbejde (se TABEL 5).

2. Reduktion af den samlede lønsum og afledte virkninger

Nedenstående tabeller viser som eksempler, hvor meget undervisning og øvrigt arbejde, der skal afvikles på en gennemsnitsskole for at opnå reduktioner på eksempelvis 2 mio., 4. mio. og 6 mio. kr.

De beskrevne aktiviteter og størrelser er kun eksempler, der svarer til de anførte eksempler på reduktioner på henholdsvis 2 mio. kr., 4 mio. kr. og 6 mio. kr. på årsbasis. Det vil i sidste ende være den enkelte skoles leder, der i samarbejde med skolebestyrelsen vil træffe de endelige beslutninger om, hvilke aktiviteter, der skal afvikles i forhold til skolens budget, efter at eventuelt vedtagne reduktioner er lagt ud på de enkelte skoler.

Sammenhæng mellem besparelsesmål og afviklede antal lærerstillinger fremgår af TABEL 1.

3. Eksempler på reduktion af undervisning

TABEL 1 viser således tre scenarier for valg af besparelsesmål og hvilke undervisningsaktiviteter, der herefter kunne reduceres for at nå reduktionen samt eksempler på omfang af sådanne reduktioner.

TABEL 2

Provenu pr. år	Provenu pr. skole (gennemsnit)	Afviklede undervisningsaktiviteter	Eksempel på omfang (pr. år)
2 mio. kr.	222.222	AKT-indsatser	ca. 10 lektioner/uge AKT-indsatser
4 mio. kr.	444.444	Faglig vejledningstimer + dansk for tosprogede	ca. 10 lektioner/uge faglig vejleder + ca. 10 lekt/uge dansk for tosprogede
6 mio. kr.	666.667	KFI-indsatser + specialundervisning + åbningstid, bibliotek	ca.10 lektioner/uge KFI-indsatser + ca. 10 lektioner/uge specialundervisning + ca. 10 lektioner/uge åbningstid, bibliotek

Da reduktioner af undervisning har samme værdi uanset indhold, vil de nævnte reduktioner f.eks. også kunne være reduktioner i:

- Læseløft i 1. klasse
- Enkeltstøtte af elever/mindre grupper (f.eks. CO-teaching)
- Lejrskoler
- Skolekor (i det omfang, det er en lokal, skemalagt undervisningsaktivitet)

Der vil på lokalt plan evt. også kunne reduceres i andre, særlige lokale undervisningsaktiviteter.

4. Eksempler på reduktion af lærernes øvrige opgaver

TABEL 2 viser, hvilke øvrige opgaver (dvs. opgaver der ikke er undervisning) der f.eks. kan reduceres med henblik på, at de resterende lærere (efter afvikling af de anviste antal lærerstillinger- se TABEL 3) kan læse den bortskårne undervisning.

TABEL 3

Provenu pr. år	Provenu pr. skole (gennemsnit)	Afviklet øvrigt arbejde	Eksempel på omfang (pr. gennemsnit skole)
2 mio. kr.	222.000	Fastlagt mødetid	ca. 500 timer = ca. 12 timer/lærer
4 mio. kr.	444.000	Skole/hjem-samarbejde + kurser til faglig udvikling	I alt ca. 9 t. klassemøder + 0,5 t. individuel/elev pr. klasse + ca. 500 timer = ca. 12 kursustimer pr. lærer
6 mio. kr.	667.000	Kombinationer af ovenstående, hvor hver aktivitet på i alt 500 timer pr. skole modsvare et provenu på kr.	Se listen over øvrige opgaver i TABEL

Som et resultat af sammensætningen af lærernes arbejdstid – se længere fremme i analysen – vil man på den enkelte skole, som nævnt i afsnit 1, kunne vælge mellem at afvikle undervisning for at nå de vedtagne reduktioner i budgetter ved at reducere antal stillinger, eller – efter reduktion af antal stillinger – at reducere lærernes øvrige arbejde for at give plads til, at de resterende lærere kan læse den bortskårne undervisning.

Da reduktioner i ”øvrigt arbejde” har samme værdi uanset indholdet, vil de eksempler på aktiviteter, der er medtaget i tabellen kunne erstattes af tilsvarende aktiviteter, som er anført i afsnit 8, Liste 2.

5. Sammensætningen af budget til undervisning

Det samlede årlige budget til lønninger til undervisning er sammensat af følgende poster:

- A. Budget til opfyldelse af de centrale krav til undervisningens omfang fastlagt i folkeskoleloven
- B. Kommunalt, politisk besluttede bevillinger til supplerende af den centralt fastlagte undervisning
- C. Budget til decentrale undervisningsaktiviteter til fordeling efter skolernes elevtal og socioøkonomiske parameter

I nedenstående TABEL 4 er de enkelte dele af undervisningsbudgettet specificeret i økonomisk volumen (kr.):

TABEL 4

A. Undervisning fastlagt ved lov	
Almenundervisning	164.600.000
10. klasse	3.075.000
Modtagelsesklasser	2.300.000
Modersmålsundervisning	200.000
	<hr/>
	170.175.000
B. Kommunalt besluttede støtteindsatser	
Børnehaveklasseassistenter	9.200.000
Tosprogsundervisning	8.900.000
Undervisningsassistenter	2.500.000
Læseløft i 1. klasse	1.350.000
	<hr/>
	21.950.000
C. Budget til lokale undervisningsaktiviteter	
Fordelt efter elevtal og socioøkonomi	26.500.000
I alt, A + B + C	<hr/> <hr/> 218.625.000

6. Reduktion i den udbudte undervisning

Så godt som ingen af kommunens skoler udbyder flere lektioner i folkeskolens fagrække, end der er fastlagt i folkeskoleloven. Og tilsvarende har så godt som ingen skoler dobbeltlærerindsatser i de enkelte fag, bortset fra de tilfælde, hvor det kan være udløst af folkeskolelovens bestemmelser om anvendelse af lærerressourcer ved afkorting af den understøttende undervisning.

Besparelser skal derfor opnås ved at reducere udbuddet af støttefunktionerne:

- børnehaveassistenterne i 0. klasse
- tosprogsundervisning
- undervisningsassistenter
- læseløft i 1. klasse
- vejledertimer (den del af vejledernes arbejdstid der anvendes sammen med eleverne)

- skolebibliotekets åbningstid
- lærerstøtte til elevrådsarbejdet
- inklusionsundervisning som ikke dækkes af budget til inklusionsarbejdet
- AKT (Adfærd-Kontakt-Trivsel) og KFI (Kriminalitetsforebyggende indsatser)
- etc.

Støttefunktionerne tjener til at støtte den faglige udvikling af skolen samt til at støtte de børn, der af forskellige grunde har brug for særlig hensyntagen og støtte. Denne støtte gives for at understøtte kravene i folkeskoleloven og for at kunne understøtte de to første af de tre overordnede mål i folkeskolereformen: "Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan. Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater".

Folkeskoleloven sætter konkrete tal på omfanget af den del af undervisningen, der angår den obligatoriske fagrække. Når det kommer til støttefunktioner, vil det i al væsentlighed være skolens leder, der afgør, hvordan lov og vejlednings formuleringer om "tilstrækkeligt" og "nødvendigt" omfang af støtte er opfyldt inden for de givne økonomiske rammer.

7. Sammensætning af lærerarbejdet

Ved optælling har Greve Kommune for planlægningen af skoleåret 2021/22 bestemt det gennemsnitlige antal årlige undervisningstimer til 758. Det giver under den lokale aftale om lærernes arbejdstid følgende fordeling af lærerarbejdet:

TABEL 5

1. Undervisning	758
2. Forberedelse og efterbehandling*	379
3. Pausetid på skolen	200
4. Fastlagt mødetid	100
5. Øvrige opgaver	243
Ferie og helligdage	244
Løntimer pr. fuldtidsstilling	1.924

Forberedelse og efterbehandling af undervisningen

Punkt 2. Forberedelse og efterbehandling er med afsæt i den centrale aftale mellem KL og LC fastsat ved lokal aftale mellem Greve Kommune og Greve Lærerforening. Denne aftale fastslår at tiden til forberedelse/efterbehandling er halvdelen af tiden til undervisning. Aftalen er indgået - efter delegation af kompetence – af Center for Dagtilbud og Skoler, og vil kunne opsiges med et varsel på 6. måneder til skoleårets afslutning. Herefter vil kommunalbestyrelsen kunne fastsætte tilsvarende rammer for lærernes arbejdstid inden for den centrale aftale mellem KL og LC.

Den centrale aftale indeholder ikke bestemmelser om omfanget af forberedelse og efterbehandling i relation til undervisningen. Det er skolens ledelse, der gennem prioriteringer af de til rådighed værende lærerressourcer beslutter omfanget af tid til forberedelse. Den enkelte lærer vil have krav på en opgaveoversigt, der angiver estimeret tid til individuel forberedelse af undervisningen. Forholdet mellem undervisning og forberedelse skal være rimeligt. Der er ikke et krav om, at forberedelse er fordelt blandt lærerne som udelukkende en funktion af undervisningens omfang.

En ændring eller opsigelse af den lokale aftale, der medfører en samlet reduktion af forberedelsen fra 50 % til 45 % af den samlede tid til undervisning, vil kunne omsættes til en besparelse på ca. 3 % af de samlede lønomkostninger. Forudsætningen for at opnå besparelsen er, at der sker en reduktion af en tilsvarende andel af de samlede lærerstillinger.

8. Reduktion i lærernes øvrige arbejde med henblik på at give plads til mere undervisning

Det fremgår af TABEL 5, at en lærer inden for fuldtidsnormen, 1.924 løntimer, kan øge antal timer til undervisning og forberedelse/efterbehandling, hvis tiden til øvrige opgaver sættes tilsvarende ned.

Lærernes øvrige arbejde – dvs. arbejde, der ikke er undervisning eller den tilhørende forberedelse/efterbehandling – er indeholdt i punkt 3, 4 og 5 i fordelingen af lærernes arbejdstid.

Punkt 3, *pausetid i skolen* (hvilket dækker over elevernes pauser (frikvartererne) og lærernes centralt fastsatte, overenskomstbestemte frokostpause) kan ikke uden videre forkortes, da folkeskoleloven stiller krav til det samlede omfang af skoletid. Hvis elevernes pauser forkortes, vil tiden skulle udfyldes af understøttende undervisning og giver således ikke væsentlige besparelser.

Lærerne har tilsyn med eleverne i deres pauser, og i det omfang at tilsynet er fordelt på et mindre antal lærere ("gårdvagter"), er tiden ifølge den centrale aftale om lærernes arbejdstid til rådighed for lærerne til bl.a.:

LISTE 1

- klargøring og oprydning i lokaler i forbindelse med undervisningen og ved lokaleskift
- afvikling af småmøder
- koordinering og sparring med andre kolleger
- korte beskeder til forældre
- samvirke med skoleledelsen
- almindelige rekreative formål.

Punkt 4, *fastlagt mødetid*, dækker over fælles mødetid i pædagogisk råd, i undervisningsteam, og i den tid som ledelsen råder over i uge 26 og 32, ugen før og efter skoleårets 40 undervisningsuger. Denne tid bruges til at koordinere lærernes arbejde og skabe det fælles stillads for skolens samlede arbejde (ledelsens behov for at skabe fremdrift og enighed om skolens retning og udvikling, medarbejdernes behov for at kunne diskutere forhold vedr. arbejds-/undervisningsmiljø, arbejdstidsspørgsmål samt øvrige forhold, der vedrører lærernes arbejde og arbejdsplads).

Punkt 5, *øvrige opgaver*, er den del af lærerarbejdet, der ikke er indeholdt i TABEL 5, punkt 1 - 4. Folkeskoleloven eller anden lovgivning giver ikke vejledning om omfang af disse opgaver, og for en stor dels vedkommende er opgaverne en lokal beslutning. Men bl.a. skole/hjem-samarbejdet (heraf regelmæssig underretning om lærernes syn på elevens udbytte af skolegangen: standpunkt og udvikling), afvikling af tests/prøver/eksaminer, brobygning i de ældste klasser, AMR/MED/TR m.m. er givet ved lov eller gennem gældende overenskomster. På samme måde er kvalifikationskravene til den samlede lærerforsamling, "kompetencedækning", et centralt formuleret krav.

Lejrskoler, som iværksættes efter beslutning i skolebestyrelsen, er både undervisning og en del af lærerens øvrige opgaver, idet arbejdet indbefatter både tilsyn med eleverne (øvrige opgaver) og undervisning.

LISTE 2

Lærernes øvrige arbejde er f.eks.:

- Klasselæreropgaver
- Vejledning af studerende, der er i praktik
- Samarbejde mellem lærere og pædagoger
- Tilsyn med faglokaler og materialesamlinger
- Arbejde i skolebestyrelse/MED
- Tillidshverv (AMR og TR)
- AULA superbruger
- Teamkoordinator
- Samarbejde med PPR (psykolog, tale/høre konsulent mv.)
- Afvikling af tests, prøver og eksaminer

- Skole/hjem-samarbejdet, klasseforældremøder og lærer-elev-forældresamtaler
- Lejrskoler
- Tilsyn ved afholdelse af emneuger, idrætsdage og lignende
- Deltagelse i skolearrangementer uden for skoletiden
- Kursusdeltagelse med henblik på faglig udvikling og kompetencedækning

Listen er ikke udtømmende.

De her nævnte aktiviteter vil således kunne erstatte de reduktioner af det øvrige arbejde, der som eksempler er beskrevet i TABEL 2. Det er skolens leder, der i samarbejde med skolebestyrelsen og lærerpersonalet bestemmer, hvor det øvrige arbejde i givet fald skal reduceres.

9. Besparelser kan opnås i vilkårlige trin

I analysens indledning er vist eksempler med tre forskellige mål for besparelser, men der er ikke noget, der tilsi-ger, at eventuelle besparelser skal falde i bestemte størrelser. Der kan i princippet vælges vilkårlige mål, dog såle-des at den lovbestemte undervisning og øvrige lovbestemte aktiviteter kan gennemføres.